

Jämförelse mellan två klientbokföringsprogram: DPR och Visma SPCS bokföring

Varför ska man göra en funktionsjämförelse?

Reklambroschyrer om redovisningssystem får ditt företag i strida strömmar. Alla programföretag vill att du ska tro att just deras program är det bästa av alla. Men mycket sällan gör man i reklamen jämförelser av olika detaljegenskaper i olika bokföringsprogram. Det görs enkäter som bokföringsprogram, men dessa formulerar frågorna i mycket allmänna termer: exempelvis frågorna ”Hur nöjd är du med supporten?”, ”Är programmet lättarbetat?”. Det har inte gjorts några tester på senare år som jämför funktionaliteten i olika program. Undantaget är jämförelserna i detta dokument.

Reklamen innehåller oftast mer om det företag som levererar än om den produkt man säljer. Varför saknas det direkt jämförande information? En orsak kan vara att de som gör reklamen inte har tillräcklig detaljkunskap om hur programmen används, och vad som är viktigt i dess egenskaper. En annan orsak kan vara att om man skulle göra en sådan jämförelse skulle den egna produkten att framstå som underlägsen.

Detta dokument innehåller just en sådan funktionsjämförelse som du behöver. Mycket konkret visas nedan sådana skillnader mellan programmen som har betydelse för dig och ditt företag. Ett klientbokföringsprogram är för en redovisningsbyrå själva produktionsapparaten för merparten av byråns intäkter. Om bokföringsprogrammet gör det möjligt för personalen att arbeta xx procent snabbare än ett annat program betyder det flera tiotusental kronor per år i ökad vinst. Detta inser du som är redovisningskonsult. Du vet att den tid du och medarbetarna sitter och grundbokför är den största delen av arbetstiden.

Jämförelser är indelad i tre huvudavsnitt:
Grundbokföring, Utskrifter och övrigt

I varje punkt som jämförs redogör vi först med en bakgrund som förklarar varför denna funktion är av vikt. Först visar vi hur DPR bokföring löser den aktuella funktionen, sedan hur det program vi jämför med klarar den. Den jämförelse som görs nedan avser bokföringsdelen i SPCS Administration 1000. De olika versionernas bokföring är identisk, endast omfattningen av övriga administrativa funktioner skiljer de olika versionerna av SPCS administration åt.

Först en allmän iakttagelse

DPR bokföring är utformad specifikt med fokus på professionella bokförare, redovisningskonsulter. Visma SPCS bokföring är utformad med fokus på företagare som inte är proffs på bokföring. Detta är ett faktum. Hur påverkar denna skillnad i målgrupp programmets egenskaper? Ja det är ungefär som att jämföra en bil som är gjord för professionella förare med en bil som är gjord för en person som nyss tagit körkort. Med andra ord: finesser som maximerar prestanda är det gott om i DPR bokföring, medan egenskaper som gör att man inte behöver komma i osäkerhet kännetecknar SPCS bokföring. Finesser tar tid att lära sig, men när man väl gjort detta så går det mycket fortare att arbeta. Trots denna fokus på ”vanliga företagare” som användare marknadsförs Visma SPCS Administration som ett verktyg för klientbokföring för redovisningsbyråer. Det är ungefär som om ett bilföretag skulle marknadsföra VW Passat som bil i rallytävlingar.

EGENSKAPER I GRUNDBOKFÖRINGEN

Grundbokföringen (registreringen av verifikationer) är det arbetsmoment där man tillbringar i särklass längst tid. Därför är det av vital ekonomisk betydelse att detta arbete går snabbt. Det skiljer avsevärt mellan olika program i detta arbete. Nedan går vi igenom ett antal moment där programmen skiljer sig åt i verifikationsregistreringen.

Kan man med snabbkommando upprepa senast registrerat konto ?

Bakgrund

Enligt erfarenhet upprepar man ofta samma konto inom ett verifikat och mellan olika verifikat. Som i så många andra sammanhang gäller här ofta 80/20-regeln, som innebär att 80% av antalet konteringar avser 10% av de under året kontona. Om du med snabbkommando kan upprepa tidigare registrerat konto spar du följaktligen massor av tid. Detta har vi sedan många år i DPR lagt in som en viktig och självklar egenskap.

DPR: Du kan du slå **1** och **<Enter>** för att kontot på föregående konteringsrad konto ska upprepas.

SPCS Denna funktion saknas. Det finns dock en väg att slå in tre siffror. Om man slår in t ex ”191” i stället för ”1910” kommer programmet att i programlisten föreslå det konto som ger bäst ”träff” vilket torde vara konto 1910 men som man då kan acceptera, men förfarandet är mycket mer tidsödande än att slå fyra siffror.

Finns en enkel funktion för att registrera de vanligaste motkontona?

Bakgrund

De flesta verifikat består av ett intäkts- eller kostnadskonto med därtill hörande moms-konto på ena sidan och en motkontering på andra sidan. Det motkonto som gäller är ofta det samma, exempelvis checkräkning, postgiro eller privatkontot. Samma motkontering upprepas därför ofta i en mycket stor del av verifikaten. Om man kan automatisera automatkonteringen med en snabbkod kan man spara många procent av den tid man registrerar.

DPR: Du kan du ställa in de 5 vanligaste motkontona. Om du slår kodsiffrorna 5-9 motkonteras verifikatet automatiskt med det konto som lags in på resp kodsiffrorna, sedan byter programmet till nytt verifikat och man sparar några sekunder per verifikat.

SPCS Denna funktion saknas

Hur fungerar motkontering?

Bakgrund

I alla undersökta program finns någon metod för att automatiskt motkontera beloppen så att det belopp som skapas är lika med verifikationssaldot fast i motsatt räkneart. Detta är en viktig tidsbesparande finess.

DPR

För att motkontera trycker man ”-” och enter när markören står i debet eller kredit.

SPCS

Denna funktion saknas.

Kan man arbeta med ett förkortat kontonummer ?

Bakgrund

Du spara en halv sekund varje gång du kan registrera 3 i stället för 4 siffror i kontonumret. Detta summeras till ett stort antal timmar på ett år.

DPR behöver du inte ange mer än tre siffror om kontot slutar på en nolla.

SPCS: du måste slå alla fyra siffrorna

Visas kontosaldo och resultat under grundbokföringen ?

Bakgrund

I såväl bokslutsarbetet i synnerhet som i löpande bokföring är det värdefullt att se både resultat och kontosaldon. I DPR finns kontosaldo på bildskärmen OCH resultat, även under pågående verifikat, dvs såväl kontosaldo som resultat visas påverkat av aktuell verifikation.

I SPCS visas kontosaldot FÖRE detta verifikat men de ändringar av kontot som aktuell verifikation innehåller kommer ej med i visat saldo. Resultat visas inte på skärmen i SPCS.

Finns det en snabbkod för att registrera vanliga konteringar (konteringsmall)?

Bakgrund

En stor del av verifikat är återkommande vad gäller såväl verifikationstext som kontering. Om man slipper skriva in verifikationstexter och konton för sådana affärshändelser spar man massor av tid, med cirka 5 –

10 sekunder per verifikation. En redovisningsbyrå med 100 kundföretag registrerar varje år kanske 50 000 verifikat.

50 000 x 10 sekunder är cirka 140 timmar, x 300 kr ger 42000 kronor i besparing !

I DPR kan man på totalnivå (byrånivå) registrera 50 konteringsmallar samt på företagsnivå (per företag) ytterligare 50 koder. Om man anger en kod 1-99 i i verif-textfältet kommer texten som är kopplad till koden att registreras. Dessutom föreslås därvid konteringen i konteringsmallen. Man ser dessa koder i nedre delen av bildskärmen när markören står på Verif.textfältet

I SPCS finns numera möjlighet att registrera konteringsmallar i form av ex vis en serie konton plus verifikationstext, samt även mer avancerade möjligheter. För en redovisningsbyrå torde det vara aktuellt att kunna utnyttja möjligheten att för en viss affärshändelse registrera just ver.text, samt kontona som skall konteras på. Detta unbder förutsättning att man sparar tid. Detta är dock tveksamt med SPCS uppläggning. Problemet är att det tar för lång tid. Man måste med musen först markera boxen ”konteringsmallar”, sedan bläddra fram till rätt mall. Under tiden som man gör detta kan en van bokförare redan ha registrerat hela verifikatet med text, konton och belopp! SPCS sätt att lägga upp funktionen är ett bra exempel på att om man slaviskt följer Windows standardrekommendationer får man en funktion som har fördelen att den ser likadan ut som i andra Windows-program (man känner igen sig och behöver inte lära sig den via manual) men nackdelen är att arbetet går långsamt, känns otympligt, och man väljer då bort funktionen. Hanteringen av ”byte av verifikationsdatum” är ett annat exempel på lösning som blir onödigt tidskrävande.

Finns det en snabb metod för att byta verifikationsdatum ?

Bakgrund

Att byta verifikationsdatum är ett ständigt återkommande arbetsmoment. I DPR finns två olika metoder för datumbyte. Du behöver i DPR inte använda musen för att flytta markören till datumfältet, tryck bara ALT+D för att öka datum med en dag, tryck ALT+M för att minska datum med en dag.

I SPCS kunde du i tidigare version av programmet ändra verif.datum med uppåt/nedåtpil vilket också var en bra metod men du måste för detta först flytta musmarkören till uppåt-nedpilsfältet intill verif.datum vilket tar tid. I nyare versioner är dessa uppåt/nedåttangenter ersatta av en kalender i vilken man skall markera datum. I praktiskt arbete tar faktiskt detta något längre tid. Man kan även ändra verif datum manuellt men då måste man först med ”delete” ta bort den tidigare dag-siffran för att få plats i inmatningen för att skriva in ett nytt datum.

Slutsats

Skillnaden i den tid som går åt för att byta verifikationsdatum är grovt uppskattat fyra sekunder mellan DPR och SPCS (För DPR c:a 1 sekund, för SPCS c:a 5 sekunder. Då man mycket ofta byter datum (i snitt ca 30 gånger per företag per månad) kan man relativt lätt översätta denna tidsskillnad till kronor och ören. Med 300 datumbyten per år ger detta 300 x 5 sek som blir 25 minuter per år enbart på denna till synes obetydliga punkt.

Kan man skriva ut rapporter mitt i en verifikation?

Bakgrund:

Ofta behöver du kontrollera i någon utskrift något, t ex om ett verifikat kanske redan är bokfört eller se ställningen i balans- eller resultaträkning (vid bokslutsarbete) Det är givetvis en fördel om detta går att göra utan att man behöver makulera eller fullfölja den verifikation man registrerar. Om man registrerar en mycket lång verifikation och behöver kontrollera något på skärmen i ex.vis huvudboken vill man naturligtvis inte vara förhindrad att göra detta.

DPR: Inga sådana hinder finns

SPCS Inga problem.

Även de verifikationsrader som ligger i en ej avslutad verifikation finns då med i saldon. Detta gäller i båda programmen.

Kan man få kontoplanhjälp under grundbokföringen?

Bakgrund

Vid registreringen vinner man tid genom att snabbt kunna finna rätt konto. I denna egenskap skiljer sig programmen I DPR finns kontohjälp som på skärmen fortlöpande visar 64 konton: När du slår kontots första siffra ser du en kontoförteckning som startar från inslagen siffra. När du slår den andra siffran ändras förteckningen till att visa förteckningen startande från de två första siffrorna. Vidare visas en listbox med kontoplanen till höger, denna kan blixtnsnabbt omsorteras i bokstavsordning eller kontonummerordning. Dessutom kan du i DPR göra s k Alfäsökning genom att ange de tre första bokstäverna i det konto du söker

I SPCS finns en pil till höger om kontonumret. Om man klickar på pilen visas en lista över kontoplanen. Listan är dock inte presenterad så att man kan få hjälp med urval av konton via inledande siffra/siffror i kontonummer, utan man får bläddra i listan vilket tar tid.

Kan man göra registervård av kontoplanen under grundbokföringen?

Bakgrund

Man behöver ibland snabbt pendla mellan att registrera verifikat och registrera nya/ändrade konton. Det är viktigt att det går snabbt att flytta sig mellan grundbokföringen och kontoplaneformuläret och att detta kan ske utan att man behöver avbryta registreringen av aktuellt verifikat.

I DPR går man mellan grundbokföring och kontoplan genom att trycka alt+K, sedan tillbaka med ESCAPE. Man kan bläddra bakåt eller framåt i kontoplanen med ALT+N eller ALT+F . Man behöver inte klicka på "Nytt" eller liknande symbol för att lägga upp ett nytt konto, det är bara att ange kontonumret man vill använda. Den SRU-kod som kontot normalt skall ligga under föreslås automatiskt.

I SPCS måste man i kontoregisterformuläret välja konton genom att klättra uppåt eller nedåt i en lista och klicka på önskat konto. Om man vill lägga upp ett nytt konto måste man först med musmarkören klicka på symbolen "nytt". SRU-koden som kontot normalt har föreslås inte. För att välja kontoplan måste man först klicka på menyfliken "arbeta med, sedan på "bokföring", slutligen på "kontoplan".

Kan man registrera och kontrollera ett kontos räkneart ?

Bakgrund

Ett kontos räkneart är en kod som visar om kontot normalt debiteras eller krediteras.

Om man kan få programmet att föreslå normal räkneart för ett konto vinner man i säkerhet och snabbhet. I säkerhet så, att du kan få varningslarm från datorn om du registrerar i onormal räkneart vilket bidrar till att förebygga slarvfel i registreringen, samt kan hjälpa bokförare med dåliga bokföringskunskaper att undvika nybörjarfel. I snabbhet kan man vinna att man slipper slå ett extra ENTER för att flytta kontot till kreditkolumnen. Det är därför självklart att sådan märkning av kontot skall kunna ske.

DPR: Du kan själv bestämma räkneart. När du skapar en ny kontoplan eller när man importerar en kontoplan via SIE-fil läggs kod "+" eller "-" in som förslag på intäkts- och kostnadskontona. Vid grundbokföring hörs dels ett varningspip vid "ovanlig räkneart", dels markeras raderna med * i grundbokföringen, dels markeras i huvudboken kontoraderna med *.

SPCS: Man kan ange förslaget tecken men man får tyvärr inget varningspip vid bokning i onormal räkneart. Om man exempelvis bokför på varukostnadskontot i kredit och sedan bokar detta med utgående moms i kredit är detta tveklöst ett konteringsfel. Ingen varning ges för att man troligen bokat fel.

Hur gör man för att radera hela det aktuella verifikatet?

Bakgrund

Ibland upptäcker man att man registrerat så fel att man vill göra om det aktuella verifikatet från början. Det är praktiskt om man i sådana fall snabbt kan ta bort HELA verifikationen.

I DPR kan man i ett enda kommando dels radera hela det aktuella verifikatet med ALT+T, dels ta bort verifikatet, man kan även infoga rader i verifikationen. Givetvis leder en ändring till att behandlingshistoriken loggar sådana ändringar.

I SPCS är detta svårare, du måste välja funktion ”Stryk över”, sedan måste man ta bort varje enskild verifikationsrad. Man kan inte ens ändra datum på en registrerad verifikation. Men man kan ändra i verifikationstexten på redan avslutade verifikat.

Kan man radera ett verifikat i perioden som uppdaterats (tidigare verifikation) ?

Bakgrund:

Det händer tyvärr ibland – för den ovane bokföraren ganska ofta - att man gör fel och upptäcker detta först efter att man avslutat verifikationen. Detta innebär att det finns stort behov att smidigt kunna rätta sina fel. Man kan i hastigheten ha glömt att byta verifikationsdatum, man kan ha glömt att ange en verifikationstext, man kan i hastigheten ha registrerat fel konto. När man arbetar snabbt ökar självfallet risken för att sådana missar görs. Det är mycket uppskattat av användaren att man kan gå tillbaka i ett redan registrerat verifikat och ändra detta eftersom det sparar massor av arbete jämfört med alternativet att göra ändring med överstrykning eller att göra en ”spegelbokning” plus en ny bokning. Bokföringslagen stadgar i detta fall att man därvid skall notera att sådan ändring av verifikatet har skett, dock anger den inte HUR detta skall ske.

Kan man ändra verifikat i tidigare perioder ?

Bakgrund

En del bokföringsprogram medger indelning av året i perioder. Tanken bakom att ha en periodindelning är att det är rationellt att varje månad utföra vissa uppgifter, bland annat att momsredovisa, göra periodiseringar av vissa kostnader och intäkter utföra beräknade avskrivningar, göra kontoavstämningar, samt att låta revisorn göra sin löpande revision av bokföringen. Varje månadsskifte kan ses som en ”kontrollstation” där man kan göra sitt periodbokslut. Periodbytet innebär även att man kan i systemet definiera en registerstruktur där jämförelsesiffror för föregående år och budget kan lagras för varje månad som en total. Detta underlättar och förbättrar rapporterna. Periodindelningen innebär även att man kan förhindra att verifikationer i tidigare perioder kan ändras. I och med att momsredovisning gjorts bör man inte ändra i gångna månadernas verifikationer.

Detta har i DPR ombesörjts genom att bokföringsåret kan indelas i perioder, en period är i regel = en månad. Om man vill kan man ändra verifikat i tidigare perioder men för detta måste man ha en sk superbehörighetskod. Det är klok strategi att denna möjlighet att ändra i månad som man redan gjort momsredovisning för begränsas så att endast de personer i företaget som är erfarna kan göra sådana ändringar, vilka bör göras endast i undantagsfall. Man kan avstå från periodindelningen genom att hela året är en period. Om man ändrar i tidigare perioder loggas givetvis ändringen i behandlingshistoriken.

I SPCS finns ingen periodindelning. Detta innebär att alla verifikationer från tidigare månader ligger öppna för att kunna förändras. Detta är farligt, av följande skäl. Om man har gjort bokföring och skattedeklaration för januari – december är det olämpligt om man som användare gör förändringar i bokföringen för de månader som man har momsredovisat.

Det finns en annan funktion i DPR bokföring som heter ”Rättelseverifikat”. Den innebär att man som nytt verifikat slår in det belopp som ska rättas, och anger därvid verif.nummer som ska rättas. Detta skapar dubbla hänvisningstexter i verif texten, dels i rättat verifikat (”rättat i ver XX”) dels i rättad verifikation ”Rättar ver YY). Denna funktion saknas i SPCS.

Kan man snabbt bläddra bakåt och framåt i verifikaten ?

DPR Ja (alt+F = föregående verifikat, alt+N =nästa verifikat)

SPCS Ja, med piltangenter, som dock inte är kombinerade med snabbkommando.

Kan man arbeta med momsindex / momskod ?

Bakgrund

En mycket stor tidsbesparing uppnås om man låter datorn räkna ut momsen. Detta gör att i ett typiskt verifikat tre belopp kan nedbringas till ett enda belopp att registrera. Resten av belopp och konton skapas med momsautomatik.

DPR Ja. Du kan på ett konto ange en av sex momskoder, 1-6. Momskoden föreslås då och behöver ej knappas in utan kan accepteras genom <enter> i momskodfältet. I DPR anger man momskoden till höger om beloppet: Momskod 1,2 eller 3 föreslås beroende på vilken momskod kontot har kodats med, men man kan i den aktuella raden ta bort automatiken.

(Momskod 1 är då normal=20%, 2=10.714% 3=5.666%, räknat som marginalprocent).

Man kan ändra momsprocenten vilket har visat sig mycket värdefullt i bl a hyresfastigheter som har blandat lägenhetsbestånd av momspliktiga och momsbefriade, och där man skall proportionera ned momssatsen, i regel i förhållande till ytan mellan momsbefriade och momspliktiga lokaler. Vidare finns speciella momskoder 4-6 för ex vis att dra av halva ing momsen på leasing av personbilar.

SPCS saknar denna möjlighet

Hur byter man verifikation när man färdigregistrerat?

Bakgrund

Det är viktigt att man kan byta till ny verifikation utan att behöva klicka på musen eftersom det tar tid. Det skall kännas naturligt och gå snabbt att byta till ny verifikation.

I DPR fungerar det så att när tre villkor är uppfyllda byter programmet till nytt verifikat a) Differens är noll

b) Summa debet och kredit är större än noll

c) Man trycker på ENTER på första tomma verifikationsrads kontofält.

Det går att ställa om detta så, att man måste trycka på ”noll och enter”

I SPCS fungerar byte till nytt verifikat på ungefär samma sätt. Markören flyttas till knappen ”registrera” varefter man med ”enter” byter till nytt verifikat.

Hur flyttar man markören i den aktuella verifikationen?

Om man i pågående verifikation vill ändra någon rad innan man byter till ny verifikation skall detta vara enkelt och snabbt. I DPR finns snabbkommandon (ALT+Ö=uppåt, Alt+Ä=nedåt) för att flytta markören uppåt eller nedåt, men man kan även flytta till önskat fält genom att klicka på önskat fält med musmarkören.

I SPCS kan man med piltangenterna eller med musmarkören placera markören på önskat fält. Snabbkommandotangenter finns inte för detta ändamål.

Kan man utnyttja funktionstangenter?

En del användare tycker det går mycket snabbare att kontera om man i stället för de 9 vanligaste kontona kan trycka en funktionstangent.

DPR innehåller denna finess.

SPCS saknar denna möjlighet.

Registrera representation

En liten, till synes banal detalj är en hjälp som finns i DPR vid bokning av representationskostnader. Dessa är som bekant avdragsgilla endast upp till 90 kr exkl moms. I DPR finns en särskild beräkningsfunktion som består i att om man registrerar ett belopp på ”avdragsgill representation” frågar programmet om antal personer. Därefter görs

automatiskt omkontering av det belopp som överstiger avdragsgill. Avdragsgill moms reduceras i proportion därtill. Denna funktion saknas i SPCS, liksom i alla program vi jämfört med.

Hur snabb är verifikationsregistreringen?

Vi gjorde upprepade tester med ett typiskt verifikationsmaterial på 10 verifikationer och 30 transaktionsrader. Verifikaten innehöll moms i samtliga fall. Tidsåtgången för registrering blev:

För DPR i snitt 60 sekunder

För SPCS 120 sekunder

Det är uppseendeväckande att DPR är SÅ mycket snabbare! Detta beror på en smidigare arbetsgång med momskoden som automatiserar verifikatens momshantering.

RAPPORTER

Kan man välja flera rapporter samtidigt?

Bakgrund:

En redovisningsbyrå har inte tid att individuellt beställa varje enskild rapport. Om man vill arbeta effektivt ska man kunna ta ut alla de rapporter som kunden vill ha i ett enda kommando. Detta sparar massor av tid.

I DPR kan man lagra en beställning av de rapporter kunderna normalt vill ha och sedan klicka i en ruta som innebär att alla dessa rapporter skrivs ut. Man kan även individuellt anpassa denna ”utskriftskö” till varje företag. När man skrivit ut en rapport/flera rapporter ligger programmet kvar i det formulär där utskrifterna sker, detta eftersom man ofta efter utskrift av en rapport vill skriva ut någon annan rapport.

I SPCS kan man endast beställa en rapport i taget. Vidare sker efter utskrift det, att formuläret för utskrifter stängs, vill man skriva ut fler rapporter måste man då först på nytt klicka på ”Utskrift”, sedan beställa rapport, etc. Detta tar självfallet en massa tid.

Att välja rätt period för rapporterna

I DPR finns ett antal knappar där man med ett enda tryck kan ändra den period man vill välja. Detta med hjälp av systemet med period nummer som i sin tur skapar intervallen för utskriftsdatum.

Efter att man valt en rapport i en avvikande period (t ex i november trots att aktuell period är en annan månad) bör den avvikande perioden ligga kvar i minnet efter att man skrivit ut en viss rapport. Det är ju ofta förekommande att man t ex vill skriva ut en momsrapport för en viss månad, därefter kanske man vill titta i huvudboken på vissa konton i samma period. Det är då mycket störande om vald period återgår till aktuell period så att man på nytt måste redigera i periodfälten för att välja avvikande utskriftsperiod.

Förslag till utskriven rapportperiod

I DPR väljer programmet som förslag period = aktuell månad.

I SPCS däremot är förslaget till period = hela året. Eftersom man genomgående under årets bokföring vill se endast verifikationerna för den **aktuella** månaden är detta MYCKET irriterande. Man måste för varje enskild rapport ändra datuminställningen till att gälla för den aktuella månaden. Vid beställning av olika rapporter får man således utföra följande arbetsmoment:

- 1) Utskrift verif.lista: ändra datum till aktuell månad, beställ utskrift
- 2) Utskrift huvudbok: ändra datum till aktuell månad, beställ utskrift
- 3) Utskrift momsrapport: ändra datum till aktuell månad, beställ utskrift
- 4) Utskrift balansrapport: ändra datum till aktuell månad, beställ utskrift
- 5) Utskrift resultatrapport: ändra datum till aktuell månad, beställ utskrift

I DPR behöver man endast markera kryssrutorna för önskade rapporter och sedan välja ”Skrivare”.

Kan man välja rapport eller period utan att använda musen?

Bakgrund

Som van användare av ett dataprogram upptäcker man snabbt att det går mycket fortare att arbeta om man kan lära sig snabbkommandon, som ersättning för att peka med musen. Ett program som saknar snabbkommandon blir för en användare som är van vid snabbkommandon långsammare att arbeta med än ett där snabbkommandon finns.

I DPR finns snabbkommandon inbyggda i de allra flesta delar av programmet, såväl i grundbokföring som registervård och givetvis även vid rapportbeställningen. Endast i DPR kan man välja period utan att använda musen.

Detta med snabbkommandon. Exempelvis ALT+1 ger automatiskt beställning av period (månad) nr 1 i räkenskapsåret, ALT +A ger ”Alla perioder, dvs utskriften skall avse hela året. I DPR kan man vidare välja rapporter utan att använda musen, detta genom att varje rapport tilldelas ett särskilt rapportnummer som man med ett enkelt tangentbordskommando kan aktivera.

I SPCS måste man välja varje rapport genom att peka med musen. Vidare tar bestämningen av rapportperiod lång tid. genom att man måste skriva in datum i fältet ”fr o m” och ”t o m”.

Att välja rapporter

Bakgrund

I det dagliga arbetet är det en stor fördel om man i förväg kan definiera vilka rapporter men normalt vill skriva ut vid månads slut. Detta kallar vi här ”gruppbeställning av rapporter”

Detta har vi i DPR löst på ett optimalt sätt genom att du i två ”beställningsgrupper” kan lagra de rapporter som FÖRETAGET skall ha och de rapporter som REDOVISNINGSBYRÅN skall ha. Vid beställningen är det sedan bara att klicka i den kryssruta som står för resp av de två gruppbeställningarna. Man kan därutöver kryssa för alla de rapporter som man önskar ska skrivas ut.

I SPCS kan man inte beställa mer än en rapport i taget. Detta gör att det blir lätt att glömma bort att skriva ut vissa rapporter.

Rubriker i rapporterna

Bakgrund

Det är viktigt att man av rapporterna kan avläsa de uppgifter som är av vikt. En sådan uppgift är vilket som är det senaste verifikationsnumret. Speciellt när man håller på att göra bokslutet är det ju viktigt och man kanske skriver ut flera omgångar av balans- och resultatrapporter vill man undvika att blanda ihop de olika rapporterna.

I DPR visas följande uppgifter i rubriken i alla rapporter: Rad 1: Rapportens namn (i stor fet stil)
Rad 2: Företagets namn, org.nr, och räkenskapsår
Rad 3: ”Omfattar tiden ”+ månad och år, företagsnummer, senaste verif.nummer samt sidnummer.

I botten av sidan visas datum och klockslag när rapporten skrevs ut.

I SPCS visas följande uppgifter i rubriken: Rad 1: Rapportens namn och sidnummer
Rad 2: Företagets namn, i fet, stor stil samt utskriftsdatum
Rad 3: Räkenskapsårets början samt senaste ver nummer
Rad 4: Kontointervall, t ex 1-8999
Rad 5: Vald period, t ex 05-01-01 - 05-04-30

Således finns i bägge programmen all relevant information att avläsa.

Verifikationslista

I DPR visas per verifikat en totalomslutning, vilken summa saknas i SPCS. Denna summa kan vara till nytta om man vill kontrollera att alla konteringsrader finns med.

I både DPR och SPCS kan man utöver för viss period beställa utskrift för visst verifikationsnummerintervall. I DPR skrivs ut uppgift om kontonamn, kostnadsställesnummer, projektnummer, samt i ver text såväl ordinarie verif.text som radtext. Så sker inte i SPCS, endast kontonummer anges.

I DPR kan man beställa verifikationer för visst datumintervall. Detta innebär att alla verifikat som ligger inom datumintervallet skrivs ut. I SPCS skrivs det ut, om man försöker ange visst datumintervall, ändå alla verifikationer.

Faktureringsunderlag

För en redovisningsbyrå är det en fördel om man har beräkning av kostnaden som kan baseras på antal transaktioner, verifikat eller liknande.

I DPR får du i slutet av verifikationslistan fram ett faktureringsunderlag, baserat på antal transaktioner, verifikat och en ev fast avgift per period.

Faktureringsunderlag saknas i SPCS.

Huvudbok

Bakgrund

Huvudboken är en viktig rapport. Den ser oftast mycket likartad ut i olika system.

Till skillnad från i andra bokföringsprogram kan man i DPR skriva ut huvudboken i olika skepnader. Utöver den konventionella huvudboken eller kontoutdraget för enstaka konton kan du göra den till en **beloppssökning** vilket är värdefullt när man söker efter fel, differenser, gör avstämning m m. Vidare kan du i DPR **söka efter transaktioner genom fritextsökning** i verif.text och radtext så, att du anger de 1,2 eller 3 första tecknen i verif.texten.

SPCS medger att man skriver ut huvudbok för alla konton eller för ett kontointervall.

Huvudbok per kostnadsställe och projekt

Bakgrund

Om man behöver registrera kostnadsställen och/ eller projekt kan man behöva se dessa såväl i sammandrag (som t ex en resultatrapport) som i detalj (som en huvudbok).

DPR: Man kan samtidigt registrera både kostnadsställe och projekt. Kostnadsställe är vad som normalt brukar benämnas resultatenheter medan projekt kan vara något helt annat. Skillnaden är bl a dels att en resultatenheter nollställs när räkenskapsåret slutar vilket projektets saldo inte gör, dels att ett projekt kan definieras som avslutat. Ett projekt skall normalt ha en start- och en slutpunkt.

Vid registrering i kontot kan man med X i två rutor markera konton som alltid ska specificeras på kostnadsställe eller projekt. Kontroll görs att registrerat kostnadsställe eller projekt finns upplagt. Man har i registreringen var sin kolumn för "kostnadsställe" resp "projekt". I utskriften finns dels en resultatrapport per kostnadsställe och en per projekt, dels kan man skriva ut en huvudbok som visas alla verifikationer på visst kostnadsställe eller projekt.

SPCS: Endast ett sidobegrepp till kontonummer finns. "Resultatenhet". Någon projektredovisning finns inte.

Skatterapporter

Skatterapporter är dels momsdelen av skattedeklarationen, och dels uppbördsdeklarationen (löner och källskatt i skattedeklarationen). Varje månad skall de flesta företag redovisa skattdeklaration som består av Momsrapport och Uppbördsdeklaration. I bägge fallen kan uppgifterna hämtas från bokföringen.

Momsrapport

I DPR är momsrapporten utformad exakt som skattedeklarationsblanketten. Man kan beställa momsrapport för önskad månad, även i månader före den aktuella. I momsrapporten kontrolleras rimligheten av utg moms mot omsättning. Det finns en tablå som månad för månad visar momsredovisningen (revisorerna älskar den tablå). Man kan automatiskt skapa en momstömning som blir ett nytt verifikat, dvs man behöver inte bokföra momstömningen om, man inte vill det.

I DPR kan du retroaktivt skapa en ny förändrad momsrapport även efter att momsen är tömd för perioden.

I SPCS måste man som tidigare nämnts först manuellt ändra föreslagen tidpunkt för momsrapporten från hela året till den senaste månaden. SPCS hämtar i likhet med andra program utom DPR inte beloppen i ingående eller utgående moms från saldoförändringen för vald månad utan från utgående balansen i resp konto. Detta medför att man kan inte skriva ut en momsrapport mer än en gång.

Ingen bokföringsorder som automatiskt tömmer momskontona finns i SPCS.

Uppbördsdeklaration

I DPR finns uppbördsdeklaration som är den andra halvan av skattedeklarationen. Man kan även manuellt registrera löner, källskatt och förmåner m m. Detta är intressant att välja på grund av att redovisningsperioderna för moms och uppbörd är olika. Det är ofta så att bokföringen av den månad som avser uppbördsdeklarationen inte har hunnit bokföras men närmast föregående månad har bokförts.

Uppbördsdeklarationen saknas helt i SPCS

Minireskontra

I DPR finns en möjlighet att registrera per vissa konton (som kundfordringar, lev.skulder) fakturanummer eller liknande. I grundbokföringen ser du saldot per faktura. Denna funktion är outhärlig för många användare.

I SPCS saknas minireskontra.

Balans-/ Resultatrapport

Bakgrund

Dess rapporter är på många sätt den viktigaste. De skall kunna skrivas ut efter valfria önskemål och får inte vara bunden till endast en eller ett fåtal modeller. Det är en stor fördel om en rapportgenerator finns att tillgå så att man själv kan göra egna rapporter. Här skiljer sig systemen kraftigt.

I DPR skrivs balans-/ resultatrapport ut i normalläget som en enda rapportbeställning. Man kan även beställa ”endast balansrapport” resp ”endast resultatrapport”. Du behöver alltså inte beställa mer än en lista. Utöver en standardiserad balans- eller resultatrapport kan man även via ”egna rapporter” konstruera egna varianter

Vidare finns **översiktstablå** över resultatrapporten i 12 månadskolumner plus en totalcolumn för hela året. Och det finns en särskild **chefsrapport** med starkt förkortat innehåll.

I DPR skrivs ut: Denna period % Föreg år % Detta år % Föreg år %. Du kan med ett klick ändra jämförelsen till att i stället gälla budget i period och ackumulerat.

I SPCS måste du separat beställa en balansrapport och en resultatrapport.

I DPR finns det möjlighet att identifiera de konton som i deklARATIONEN skall återföras till beskattning (ej avdragsgilla kostnader resp skattefria intäkter). Man kan i resultatrapporten markera att man vill skriva ut en rapport som begränsar sig till endast de nämnda kontona, vilket är värdefullt i samband med bokslutet, dels som dokumentation av bokslutet och dels som hjälp så att inga konton glöms bort i näringsblanketten.

Denna möjlighet saknas i SPCS, liksom i andra jämförda program.

ÖVRIGA FUNKTIONER

Lösenordsskydd

Bakgrund

En redovisningsbyrå med anställda vill förmodligen inte att de anställda skall kunna gå in i arbetsgivarens företags bokföring. Det har därför ställts krav på att man kan lösenordsskydda enskilda företag.

I DPR finns ett lösenordssystem som hindrar obehöriga från att nå visst/vissa företag.

I SPCS saknas sådant lösenordsskydd per företag. Det finns ett lösenord per användare, men en viss användare kan man inte spärra av från att nå vissa företag. Det finns förvisso i Windows operativsystem verktyg för att spärra av åtkomstmöjligheterna till vissa datakataloger, men tyvärr är kunskapen om hur man använder denna teknik att skydda filer eller kataloger alls icke särskilt stor.

Säkerhetskopia/företagsdiskett

Bakgrund

Man skall kunna ta kopia till annan dator eller göra säkerhetskopia. För detta finns några självklara önskemål. Ett första krav är att kopieringen eller återläsningen inte skall ta lång tid och att den inte skall ta för mycket plats. Ett andra krav är att man skall kunna ta säkerhetskopia av många företag i samma arbetsmoment. Ett tredje är att man ska kunna göra ”byråanpassad” säkerhetskopiering vilket innebär att man kan säkerhetskopiera och återläsa endast den verif.nummerserie som byrån använder.

Ett fjärde är att den backupfil som skapas på diskett skall ha ett unikt filnamn så att den inte kan förväxlas med andra företags backupfiler samt att man då får plats med fler företag på en diskett.

En redovisningsbyrå som har 100 kunder skall man inte behöva ha 100 disketter till, detta ger alltför arbetskrävande rutiner. Man har ofta behov att skicka en säkerhetskopia via e-postbilaga. Det är då en stor fördel om filen som skickas är liten och kompakt samt har ett unikt filnamn.

Endast DPR säkerhetskopiering klarar av alla dessa krav.

Tidsåtgång och utrymmeskrav vid säkerhetskopiering

Bakgrund

Att säkerhetskopiera är självklart. Ändå glömmer många användare bort detta. Säkerhetskopia ska inte ske till samma hårddisk som lagrar data, eftersom katastrofen då är ett faktum vid hårddiskkrasch. Ett USB-minne eller en löstagbar hårddisk är bäst.

I bägge programmen går säkerhetskopiering till USB-minne eller separat hårddisk föredömligt snabbt, även vid mycket stort antal verifikationer vilket innebär endast ett par-tre sekunder. Säkerhetskopias data packas.

Registrering av ingående balans och föregående år

Bakgrund

Vid start av systemet är det nödvändigt att manuellt kunna registrera ingående balans och eventuellt även föregående års belopp på resultatkontona.

I DPR kan man registrera Ingående balans på balanskontona. På resultatkontona kan man manuellt registrera föregående års belopp liksom budgetbelopp.

I SPCS kan man registrera Ingående balans, men man kan inte manuellt registrera föregående års belopp. Att registrering av föregående år saknas innebär att det saknas möjligheter att smidigt överföra bokföringen till årsredovisningen, eftersom föregående års värden då måste registreras manuellt i årsredovisningsprogrammet.

Hur är rutinerna vid byte till nytt räkenskapsår?

Bakgrund

I detta område finns många olika lösningar. Det som enligt lång erfarenhet är viktigt är att man inte skall riskera att ”måla in sig i ett hörn” genom att man vid överföring till nytt år (årsavslut) låser bokföringen. I teorin är det vettigt att man inte ska kunna göra några ingrepp i en bokföring som man anser vara avslutad. men vi lever inte i teorin utan i verkligheten. Där händer det ganska ofta att man upptäcker att man behöver ändra någonting och att man efter ändringen behöver göra en nytt överföring av utgångssaldona till det nya årets bokföring.

I DPR kan du göra om ”årsbytesrutinen” mer än en gång om det skulle bli så att man behöver ändra i ett bokslut.

Även i SPCS finns ett kommando för att överföra utg balanser till IB, detta är i och för sig en självklar egenskap i systemet. Den fungerar i princip på samma sätt som i DPR, dvs man ger ett kommando varje gång man vill ha uppgifterna överförda.

Hur är rutinerna vid import av Ingående balansförändringar?

Bakgrund

Man vill normalt göra årsbyte innan man hunnit göra bokslutet helt klart. Detta innebär att det måste finnas en funktion där man kan importera ingående balansbeloppen från föregående års bokföring varje gång man har gjort bokslutsarbete i det gamla årets bokföring, alternativt göra detta vid annat lämpligt tillfälle. Bokslutet kan ta tid att färdigställa beroende på t ex att man inte har alla papper tillgängliga.

I DPR finns en knapp för att importera IB och jämförelsesiffror med föregående år, som man kan använda när man vill.

I SPCS saknas denna funktion, alternativt har den inte kunnat lokaliseras i programmet eller manualen.

Upplägning av kontoplan

I DPR kan man välja mellan att skapa kontoplan på BAS96, EU-bas eller från valfritt företag. EU-bas innehåller dels en mindre småföretagsanpassad variant, fullständig, för jordbruk, travtränare, och förening. Man kan även kopiera kontoplan från annat företag. Detta tredje alternativ är mycket viktigt.

I SPCS kan man skapa företag från olika baskontoplaner (avser standardversionen). Om man vill använda kontoplan från ett visst företag kan man göra så.

Justeringar i kontoplanen för flera företag samtidigt.

Här finns en liten men viktig skillnad mellan DPR och andra bokföringssystem.

I DPR kan du när du vill ändra kontoplanens egenskaper med ett fåtal knapptryckningar för alla företag. Om du exempelvis får meddelande om att konton i basplanen införts på grund av nya skatte-/momsregler kan du enkelt kopiera in en ny baskontoplan till företaget. Välj ”Kontoplan/skapa kontoplan” och välj att kopiera från rätt baskontoplan.

Denna funktion saknas i SPCS.

SIE-export

Allmänt

SIE-export innebär att man kan skapa en fil med saldon och verifikationer som man kan importera i andra bokförings- eller revisionsprogram. Alla program måste klara detta för att vara konkurrensdugliga.

I DPR sker export utan att man behöver ange filnamnet, den döps efter kundnummer och år. SIE-formatet är SIE 4, som innehåller såväl saldon som verifikationer. Man kan ändra detta till "SIE 1" om man vill göra filen mindre.

I SPCS förslås SIE-filens namn alltid till företagsnamnets 8 första tecken. "Default" SIE-format är SIE 2 dvs endast saldon. Detta medför tyvärr den risken att man riskerar att av misstag ta kopia av endast saldon medan verifikationerna saknas. Revisorer som vill ha en SIE-fil önskar genomgående att få med även verifikationerna. Användaren måste således manuellt ändra inställningen till SIE 4 om man vill skapa en SIE-fil som revisorerna önskar och som kan importeras till andra bokföringsprogram. Vidare framgår vid exporten inte vilket år som filen avser. Om man vill exportera ett företags verifikationer för två olika år kommer samma filnamn att föreslås vilket innebär risk för att man kan blanda ihop de två årens SIE-filer.

"Default" SIE-format är SIE 2 dvs. endast saldon. Detta medför tyvärr den risken att man riskerar att av misstag ta kopia av endast saldon medan verifikationerna saknas. Revisorer som vill ha en SIE-fil önskar genomgående att få med även verifikationerna. Användaren måste således manuellt ändra inställningen till SIE 4 om man vill skapa den typ av SIE-fil som revisorerna önskar och som kan importeras till andra bokföringsprogram. Vidare framgår vid exporten inte av filnamnet vilket år som filen avser. Om man vill exportera ett företags verifikationer för två olika år kommer samma filnamn att föreslås vilket innebär risk för att man kan blanda ihop de två årens SIE-filer.

SIE-import

Selektiv SIE-import

Selektiv SIE-Import innebär att man kan importera från visst verifikationsdatum. Detta möjliggör att säkrare och rationella rutiner kan användas i samarbete mellan redovisningsbyrå och klientföretag så, att man varje månad kan importera den senaste månadens verifikat men bibehålla tidigare månaders verifikat. Detta är ur säkerhetssynpunkt mycket viktigt eftersom man annars löper risken att icke upptäcka att klienten (med eller utan avsikt) gjort ändringar i verifikat de månader som redan importerats. I DPR redovisning finns möjlighet till selektiv SIE-import

Kan import dubbleras?

Man bör kunna göra om en import av SIE-filer med verifikationer från samma företag, eftersom det kan förekomma att man upptäcker att det ursprungliga företagets bokföring behöver kompletteras.

I DPR kan man åter-importera en bokföring såväl från årets början som från viss månad. Detta ger en större smidighet t ex i de fall då man av misstag importerat en SIE-fil för tidigt, innan eventuella kompletterande verifikat skapats. I detta fall kan inte omnumrering av verifikationer ske vilket är en fördel.

I SPCS är risken stor att de nya verifikationerna omnumreras och blir dubblade.

Tidsåtgång för SIE-import

SIE-import och SIE-export är ett OFTA förekommande arbetsmoment som inte ska ta onödigt lång tid. SIE-import används frekvent för att läsa in bokföringsdata från andra system.

Vid import i SPCS är grundinställningen att endast filer som slutar på si med, trots att den stora majoriteten av sie- filer har tilläggsnamn .se. Man måste därför i regel ändra inställningen till "alla filer" vid starten av importen.

Tidsåtgång

Tiden som går åt för att importera verifikat i SPCS bokföring via SIE-4-fil är uppseendeväckande lång. I vårt test av att importera verifikationer för ett företag med ca 5500 verifikat tog detta i SPCS 40 sekunder per 100 verifikat, dvs för alla verifikat tar detta ca 55 x 40 sekunder eller NÄSTAN 40 minuter! I DPR tar motsvarande import cirka 10 sekunder. (jämförelsen sker på en ganska långsam dator som är en PC med 1.5 Ghz klockfrekvens). Denna enorma skillnad i tidsåtgång är anmärkningsvärd eftersom ungefärligen samma arbetsuppgifter sker i datorprogrammen. Det känns stressande att sitta och vänta flera minuter varje gång man överför bokföringsdata från annat system.